

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMANE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ.
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 150 Lei la an.

Redactor responsabil:
Dr. SEBASTIAN STANCA
Telefon 13-74

Hotărîri vrednice de urmat

Conferența preoților din prot. Lupșa, în ședința sa dela 14 Iunie a. c., între alte multe probleme s'a ocupat și cu creșterea religioasă a tineretului în familie. În chestia aceasta a așezat două hotărîri:

Prima: Conferența obligă preoții a veni în atingere și a ține contact neîntrerupt cu părinții copiilor, mai ales cu acei părinți ce nu știu da creștere religioasă morală copiilor lor și nu-i deprind în dătinile străbune.

Al doilea: Spre a-și asigura influința morală asupra părinților, se invită preoțimea ca să caute aplicarea unor pedepse morale cu ocazia mărturisirii acelor părinți, cari își neglijează creșterea copiilor lor și nu-i deprind în purtări bune și în practicarea moravurilor religioase.

Decisul prim va fi aprobat de toată lumea. Are la bază datorința păstorului de a veghea asupra oilor sale. Al doilea decis s'ar părea însă nefiresc și ca un fel de ingerință a preoților în afacerile private ale enariașilor. Contrarii bisericii și a preoțimei poate ne vor obiecționa că siluim conștiințele și folosim scaunul mărturisirei ca mijloc pentru anumite intențiuni.

Imputările nu au nici o bază. Duhovnicului s'a dat puterea legării și deslegării. Câtă vreme puterea aceasta o întrebuințează în folosul binelui obștesc, nu i se cade imputare. Din contră, îndeplinește faptă bună și merită toată lauda când și scaunul mărturisirei îl pune în serviciul regenerării sufletelor.

Criticele ce s'ar aduce nu au prin urmare nici o îndreptățire. Dimpotrivă suntem datori toți să lucrăm pentru refacerea sufletelor pe toate cărările.

În adevăr! Vesti rele, ce vin din toate părțile, descriu în culori negre decadența morală de acum de după războiu. Desfrâul și reslățirile de tot felul sunt la ordinea zilei, amenințând cu

prăbușire întreg edificiul nostru național și bisericesc. Idolul materiei nici când n'a fost mai adorat, decât în zilele noastre. Lumea par'că nu mai trăește pentru suflet, ci își vede numai de pânțec. Și știm, cartea vieții ni-e martoră, că societatea fără moravuri religioase și fără Dumnezeu e pornită cu siguranță pe pașta peirei.

Iată de ce nu mai putem rămânea în pasivitate. Iată de ce trebuie să inițiem lupta de apărare!

Și unde începe regenerarea? În familie! Familia este fundamentul, pe care se ridică orice societate. Familie sănătoasă, viață socială sănătoasă; familie bolnavă — viață socială bolnavă. Adevărul acesta îl confirmă pas de pas experiența zilnică. Toți decăzuții și locuitorii temnițelor sunt recrutați din elemente ce nu au avut parte de nici o creștere bună în familie. Îmi spunea odată duhovnicul unui penitencier, că hoții și catilinarii ce-i are sub păstorie, de regulă sunt recrutați din fii născuți înafară de căsătorie legală, cari nu cunosc căldura dragostei de mamă și de ocrotirea părintească nu s'au bucurat nici când. Crescând deci ca fii ai „nimănu", moravurile lor s'au sălbăticit total și ei au devenit o plagă a societății.

Întreb, după aceste, poate cineva să nu consimtă deplin cu decisele conferenței. Nu. Și fiindcă valul moralității ce se ridică din toate părțile este îngrijitor și iară a ne întări puternic cetățuia bisericească și națională, nu-i putem rezista, preoțimea a crezut, că face bun serviciu obștei, aducând hotărîrile de mai sus și lucrând din răspuțeri în direcțiunea preconizată.

Ne trebuie enoriași deplin morali și porniți spre cel mai curat idealism; ne trebuie oameni de caracter ce nu se clătină nici când în pornirile lor cele bune, și ne trebuie generații ce continuă tradițiile bune și tari la toate dătinile creștine, moștenite dela moși-strămoși. Să

formăm aceste caractere încă din leagăn! Căci precum rândunica primăvara trage la cuibul ei din alți ani, astfel și omul format în casa părintească își aduce cu drag aminte de rânduielile lui și cu drag râvnește spre deprinderile tinerețelor, ori unde l-ar arunca soarta la vârsta bărbăției.

Școala e bună și ea. Timpul petrecut în școală totuș nu e suficient a schimba caracterul, ale căruia note esențiale s'au dobândit în casa părinților. De aceea cerem creștere familiară mai intensivă. Punându-se statul și societatea în treagă în serviciul acestei idei s'ar ajuta și pe sine și ar servi și pe una din cele mai mărețe opere: regenerarea neamului, prin înlocuirea uscăturilor cu mlădițe noi, capabile de roadă spirituală plină de avânt.

Se vor bucura decisele de aprecierea cuvenită? Și oare vor stărui ele ecoul ce-l merită în opinia publică?... Protopop Vasile Gan.

Date statistice școlare

No. 2475.

Dupăce în luna Iunie s'a încheiat anul școlar 1924—25 la toate școlile din țară este timpul ca oficiile parohiale să înainteze rapoartele necesare în această chestiune. Pentru ca aceste rapoarte să evedențieze toată situația școlară, ce ne privește atragem atenția preoțimei ca în rapoartele ce le face să răspundă la toate cele ce urmează:

Obligați la școală copii ortodocși: băeți 6—12 ani, fetițe 6—12 ani, băeți 13—15 ani, fetițe 13—15 ani. Total. Adulți băeți, fete 15—20 ani. Câți copii sunt până la 6 ani în parohie. Au cercetat școala copii ortodocși: a) școala primară de stat, băeți, fetițe 6—12 ani, băeți, fetițe 13 până la 15 ani; b) școli primare străine, specificată fiecare școală cu caracterul ei, câți elevi ortodocși, băeți, fetițe dela 6—12 și 13—15 ani. Învățătorii în școlile de stat: cari sunt ortodocși, gr. cat. de altă confesiune, cari preoți au servit și ca învățători.

Școli secundare. Sunt duși din fiecare parohie la școli secundare câți băeți, câte fete specificate școlile: licee băeți-fete, normale băeți-fete, medii, civile băeți-fete, reale, comerciale, arte și meserii, agronomie, militare, teologie, universitate, academie, profesionale, etc. Câți sunt plasați ca ucenici și la ce fel de meserii.

Ce fel de școală secundară există în parohie? Câți elevi ortodocși băeți și fete, dacă se poate după clase. Altfel de școală mai există în parohie? Cu câți elevi?

Cine a catehizat la aceste școale? Câte ore pe săptămână? Ce remunerație și de unde? Cine a catehizat la școala primară din parohie? Câte ore pe săptămână? Clasificația din religie la sfârșitul anului școlar.

Școala de Dumineca. Este? Cine a condus-o? Câți elevi băeți-fete? În ce vreme s'a ținut? Cât timp, câte ore pe săptămână?

Meserii. Câți meseriași sunt în parohie? Câți negustori? Ce fel de meserie sau negustorie? Câți dintre aceștia ortodocși? Câți ucenici ortodocși sunt plasați la meseriași din parohie, specificați după ocupație. Este școală de ucenici? Câți elevi ortodocși? Cine a îngrijit de catehizarea lor și în ce timp?

Grădina de copii mici este? Câți copii ortodocși?

Indemnăm on. preoțime ca în timpul cel mai scurt să facă aceste rapoarte către oficiile protopopești, iar pe P. O. D. protopopi îi poftim ca făcând un tablou sumar să le promoveze aici până la 15 Oct. a. c.

Sfințirea capelei ort. rom. din Sovata

La 26 Iulie a. c. s'a săvârșit actul sfințirii capelei ort. rom. din Sovata de către P. O. D. protopop Stefan Russu ca incredințat al P. S. Sale Episcopul nostru Nicolae. Numărul însemnat al Românilor ort. așezați în Sovata și jur a reclamat înființarea unei filii, deoarece trebuințele sufletești și religioase în cele mai multe cazuri, ori nu erau satisfăcute de loc, ori se îndeplineau de preoți străini de ritul nostru. Înființarea filiei din Sovata a fost reclamată însă și de alte considerații superioare. Pe lângă Români așezați statornic în Sovata, și numărul tot mai mare al fraților noștri adunați din toate colțurile țării pentru recăstigarca sănătății lor sdruncinate și pe lângă însemnătatea ei climaterico-balneară s'a mai ridicat și la importanța de loc de întâlnire a bărbaților noștri de stat, ba a fost cercetată și de familia noastră regală, unde slăvita noastră Regină Maria în vara anului 1922 a petrecut mai multe săptămâni. Dar a fost reclamat acest așezământ ortodocș românesc și de faptul că Sovata este situată toc-

mai în crecerul săcuimei, sub poalele muntelui Hargita, cu o populațiune săcuiască în absolută majoritate, iar vechii Români gr. catolici din acest ținut în era trecută și-au pierdut orice simțământ românesc. Revizoratuș școlar al județului Murăș-Turda ne-a oferit drept capelă sala dela primăria comunală, în carea era ășezată o grădină de copii. Oferta a fost aprobată și de județ — și sprijinul efectiv al dlui subprefect Petru Roșca ne-a fost chiar de mare folos. Astfel această sală, zidită de săcui, pentru maghiarizare a devenit templu nu numai pe scama micilor copilași, în sufletul cărora cu multă sârguință să picure simțămintele, cari lipsesc din sufletele părinților lor, — dar a devenit și templul credinței vechi a neamului nostru, care a rămas păstrătoarea întregului tezaur românesc.

Biserica ort. rom. prin așezarea ei în acest colț de țară tocmai din acest tezaur ar voi să împărtășească pe acei fii ai neamului nostru cari prin vitregia veacurilor trecute au fost lipsiți de posibilitatea conservării simțemintelor naționale. Pe acest teren am fi dorit a colabora cu biserica gr. cat. a cărei credincioși — intelectuali — aflători în Sovata, cu toate că au fost invitați la inaugurare, n'au participat nici unul, demonstrând prin absența lor, că se identifică cu concepția exponenților lor eclesiastici. În cece privește biserica ort. rom. solemnitatea sfințirii a decurs într'un mod strălucit. Protopopul Stefan Russu, asistat de preoții Teodor Muica și Dorift Șuteu, celebrează sfințirea apei și sf. Liturghie în asistența unui public numeros și ales. La sfârșitul Liturghiei protopopul St. Russu ține o cuvântare instructivă, schițând rostul bisericei ort. rom. mai cu seamă în aceste părți, remarcând înțelegerea P. S. Sale Episcopului N. Ivan, care dintr'un spirit înalt patriotic și național a îmbrățișat idea înființării unei biserici ort. rom. în Sovata; chemând credincioșii de a aduce jertfe materiale pe altarul acestei biserici noi. Aceasta chemare și-a avut efectul dorit. D-l C. Sfetea s'a oferit îndată, că va procura pe spesele sale două clopote și va ridica și clopotniță. Doamna dlui Fr. Mihaleescu, inspector-contabil în Ministerul Instrucțiunii s'a angajat a întreprinde o colectă în cercul cunoscuților săi. De administrator a filiei a fost numit preotul Teodor Muica din Sângeorgi Pădureni. Toată asistența a contribuit la înființarea unui fond parohial, din care să se facă, deocamdată, toate cheltu-

ielile, distingându-se cu o danie de 1000 lei d-l Dr. Sturdza, medicuș băilor. Multă stăruință se depune din partea dlor Ioan Voina, dirigintele poștei și soția și Căpitan Gh. Passat, dirigințele școalei primare din loc într'u închegarea credincioșilor noștri de aici și jur.

După terminarea părții oficioase, peste 80 persoane s'au adunat la o agapă comună, într'un restaurant, unde s'au discutat prietenește despre această operă frumoasă națională și românească. Din partea comisiei de expropriere ni-s'a pus în vedere și terenul necesar bisericei parohici. Toate semnele ne îndreptățesc a spera într'un viitor bun și frumos al bisericei ort. rom. din Sovata. Cu Dumnezeu înainte!

T. Sângeorgeamul.

Congresul meseriașilor și industriașilor în Cluj

Sâmbătă în ziua de Sânta Mărie s'a deschis în palatul Camerei de Industrie și Comerț congresul comercianților, industriașilor și meseriașilor români din Ardeal și Banat. La acest congres au luat parte între alții dnii Miniștri Chirculescu și Lapedatu, precum și numeros public din oraș.

La ora 11 s'a făcut serviciul divin al sfințirii apei și parastas de către protopopul Clujului Nicolae Vasiu asistat de preoții V. Spătar și A. Musat și diaconul Aurel Todoruș, la un altar improvizat în Piață, apoi se sfințește drapelul „Reuniunei” din Cluj, care în acest an împlinește 50 ani de existență.

După terminarea serviciului divin protopopul N. Vasiu rostește o scurtă cuvântare, arătând strânsa legătură ce a existat totdeauna între biserică și comerț, industrie și meserie. Protopopul Dăianu asemenea binecuvântă drapelul, relevând că inițiatorul „Reuniunei” din Cluj, care împlinește azi 50 de ani, este Dr. Grigore Silasi, fost profesor la Universitatea din Cluj. Ureamă prosperare comerțului român.

Vorbeste apoi d-l Victor Iliescu, președintele Reuniunei și d-l Ministru Lapedatu apoi se procedează la tradiționala țintuire a drapelului.

Congresistii au plecat de aci la Camera de Industrie și Comerț, unde a avut loc deschiderea festivă a congresului. Ședința este deschisă de către d-l ministru Chirculescu, după care

vorbește d-l inginer P. Lucaciu, președintele de onoare al congresului. Au mai rostit cuvântări d-l inginer Negruțiu în numele Camerei de Comerț din Cluj și D-l Cărpinișan care salută pe congresiști în numele orașului.

La amiază, Camera de Industrie și Comerț a dat un banchet în onoarea congresiștilor în parcul orașului.

Sedința de după masă se deschide la ora 4 sub prezidenția dlui ing. P. Lucaciu. Se intră la orinea zilei: votarea statutelor și organizarea centralei tuturor reuniunilor din Ardeal și Banat. Înființarea „Centralei” este o necesitate nu numai economică ci și națională.

La discuție iau parte dnii Dr. Baci, S. Pop și ministrul Chirculescu. La punctul al doilea, raportul dlui Ș. Ghișe cere împrăștierea meseriașilor români și înzestrarea lor cu mașini, unelte și materii brute. Cere congresului, să facă intervențiile necesare pentru a fi luate toate mașinile dela streini.

Raportorul Nic. Bratu, care avea să vorbească despre legea cont. publ. și furniturile Statului lipsește.

În ziua a doua se iscălește actul constitutiv al „Centralei” și se alege comitetul. Președinte este ales d-l ing. P. Lucaci, iar secretar general Dr. Iacob.

Urmează raportul dlui A. Stătescu depre legea beuturilor spirtoase, care se ocupă de depozitele centrale, brevete și licitație, cerând, ca aceste să fie date numai Românilor.

D-l Domide se ocupă de chestiunea școlilor și căminelor de ucenici.

D-l V. Taflan vorbește despre corporațiile de meserii, iar d. V. Vlaicu despre nevoile de credit al comercianților, industriașilor și meseriașilor români, după ce congresul se ridică la ora 2 p. m.

Delegații au plecat cu trenul de după masă.

Normativ pentru instrucția religioasă

§ 1. — Predarea învățământului religios și educațiunea religioasă morală constituie o misiune specifică bisericească, pe care autoritatea bisericească, în temeiul normelor de disciplină spirituală-canonice și a practicii legale de până aici, o încredințează unor anumite persoane, cvalificate și potrivite pentru îndeplinirea acestei misiuni sfinte.

Instrucțiunea și educațiunea religioasă-morală deci se va face a) prin profesori de religie, aplicați ca titulari la câte o catedră sistematizată, cari profesori nu vor putea ține și altă funcțiune în afară de catedră, sau b) în lipsă de catedre sistematizate, prin cateheți aplicați, din preoții cu parohie sau altă funcțiune bisericească, c) în caz de necesitate și dintre mireni potriviți.

§ 2. — Profesorii de religie dela școlile secundare vor trebui să fie absolvenți de academie sau facultate teologică. Calificațiunea lor teologică este de atribuțiunile bisericii, statul poate cere dela dânsii numai examen pedagogic.

§ 3. — Numirea sau alegerea profesorilor de religie și a catehetilor aparține sferei de dispoziție a autorității bisericești, care va angaja pe profesorii de religie pe bază de concurs public. Întrucât va fi vorba de aplicare de profesori de religie și cateheți la școale de stat, numirea sau alegerea va fi supusă Ministerului instrucțiunii, pentru a lua act de aceea angajare.

O angajare de acest fel, făcută de autoritatea bisericească cu respectarea principiului de evaluare, nu poate fi refuzată decât numai pe motive de interese superioare de stat, dovedite.

§ 4. — Intocmirea și aprobarea planului analitic de învățământ religios, precum și aprobarea manualelor de religie pentru tot felul de școale cu elevi ortodocși români, aparține autorității bisericești. La propunerea religiei nu se pot întrebuița alte manuale didactice decât cele probate de autoritățile bisericești. Ministerul instrucțiunii va lua act despre programa analitică și manualele aprobate de biserică, rămânându-i dreptul de a face obiecțiuni din punctul de vedere politic de stat.

§ 5. — Întrucât biserică nu are mijloace suficiente pentru a asigura profesorilor de religie aceeași leafă ca profesorilor la școala respectivă, va cere și va obține subvenție de stat.

§ 6. — Este sters cu ordinul întreg § 6. (Vezi în Normativul vechiu §§ 7—12).

§ 13. — Pentru buna îndrumare a învățământului religios în orice fel de școală cu elevi ortodocși români, fiecare eparhie se va îngriji de inactivarea unui control sistematic al activității catehetice. În scopul acesta:

a) Până ce se vor sistematiza posturi de inspecțiatori catihetici eparhiali, inspecțiunea învățământului religios în școlile secundare de orice categorie Consistorul o va îndeplini prin

delegați, iar scoalele primare vor rămânea și pe mai departe în sfera de control și de povățuire a protopopilor tractuali și a parohilor, fiecare pentru scoalele din protopopiatul și parohia sa.

b) Controlul acesta va trebui astfel organizat, ca să scoată la iveală eventualele scăderi și mai ales să le înlăture cu procedură scurtă, căutând mijloacele potrivite pentru îmbunătățirea instrucțiunii religioase și pentru ridicarea nivelului educației creștinești a tineretului.

c) Profesorii de religie (catihetii) sunt îndatorati a constitui cercuri religioase, cooperative pentru acvirarea de lecturi cât mai ieftine și bune pentru dezvoltarea sentimentului religios, a aranja producțiuni de aceeași tendență.

d) Pentru perfecționarea celor ce predau învățământul religiei se vor ținea conferințe catehetice cel puțin odată în an sub conducerea inspectorului catehetic eparhial resp. sub a protopopului inspector tractual, după categoria scoalelor catehizate. Cu atari prilejuri se vor discuta asupra experiențelor constatate la inspecții și se vor căuta mijloacele morale și pedagogice potrivite pentru îndrumarea fericită a învățământului religios.

§ 14. — Până la Iulie din fiecare an profesorii de religie și catihetii dela scoalele secundare de orice categorie au să trimită Consistorului eparhial lista manualelor de religie pentru anul școlar viitor dimpreună cu planul analitic din materiile religioase, împărțite pe scoale, clase și săptămâni, pentru cenzure și încuviințare. Tot astfel vor avea să urmeze și profesorii de religie (catihetii) ai scoalelor primare, trimițând lista manualelor și planul analitic întocmit la fel, protopopului-inspector tractual spre cenzurare și încuviințare.

§ 15. — La începutul fiecărui an școlar oîciile protopești ca organe de informație ale Consistorului înaintează Consistorului tablourile elevilor înscriși la toate scoalele secundare din tractul lor, iar Consistorul îngrijește ca să rămână elevi necatehizați.

(Vezi în *Normativul vechiu*: §§ 16, 17 și 18.

Dacă cu prilejul inspecțiunilor s'ar constata oarecari scăderi de orice natură, organul de control va da profesorului de religie (catihetului) îndrumările necesare și întrucât va afla de bine, va interveni și la conducerea scoalei pentru înlăturarea eventualelor scăderi. Despre scăderile constatate și despre măsurile

luate se va face raport Consistorului, rămânând dator organul de inspecțiune să controleze, ce efect au avut demersurile pe cari le va fi luat.

§ 19. — Profesorii de religie și catihetii stau sub prevederile regulamentului disciplinar bisericesc din Mitropolie. Ministerului instrucțiunii i-se vor trimite, pentru știre, toate sentințele disciplinare ale forurilor bisericești.

Eserciarea acestei jurisdicții disciplinare bisericești pentru motive de ordin spritual și canonic nu exclude, ca un profesor de religie (catihet) să nu fie răspunzător și autorităților școlare. În asemenea cazuri sentințele se vor comunica și autorităților eparhiale.

Consistorul Mitropolitan.

ȘTIRE PERSONALĂ. P. S. Sa episcopul nostru Nicolae s'a întors dela băile din Borsec Vineria trecută la resedință reluându-și deplin rehabilitat munca grea de păstor al eparhiei.

MAIESTATEA SĂ REGELE. La 24 August M. Sa Regele împlinește 60 de ani. Cu acest prilej s'a propus să se cumpere, de către stat, coroana principelui Bocskai, proclamat de către turci la 10 Noemvrie 1605 ca principe al Ungariei, Transilvaniei, Munteniei și Moldovei. Coroana este de aur masiv, cu numeroase pietre și se află azi în muzeul imperial din Viena. Pe baza art. 196 din tractul dela Saint Germain, guvernul austriac ar fi dispus să cedeze această coroană pe cale de bună înțelegere.

* * *

Preoți misionari. Consistorul mitropolitan a decis ca în toamna aceasta să țină o întrunire a tuturor preoților misionari în Sibiu pentru de a lua înțelegere în vederea intensificării unei activități sistematice în viitor. Invităm pe preoții noștri misionari tractuali să se pregătească pentru această întrunire și să ia parte. Terminul întrunirii se va anunța la timp.

* * *

† *SLAVICI ION.* Din București ne vine știrea că Marti a reposat veteranul scriitor Ion Slavici, membru al Academiei române în vâr-

stă de 77 ani. Cariera literară și-a început-o în revista Convorbiri literare. A publicat lucrări de valoare literară deosebită, nuvele, schițe, romane, istorie, povestiri. În istoria literaturii românești numele lui Slavici va rămânea ca o perlă frumoasă și scrierile lui vor constitui pururea o podoabă a literaturii noastre. Dumnezeu să-l odihnească în pace.

* * *

Slujbă religioasă în Borsec-Băi. La 9 i. c. s'a ținut în pavilionul băilor din Borsec o slujbă religioasă la care au participat I. P. S. Patriarhul Miron, P. S. Episcopul nostru Nicolae al Clujului și o multime de oaspeți de băi. Epitropul Dr. Teodor Popescu a colectat pentru ridicarea bisericii în această zi 30.000 lei. A slujit și predicat frumos protopopul Reghinului D. Antal. Toate pregătirile sunt făcute ca să începem încă anul acesta cu zidirea bisericii, pe cel mai frumos loc din centrul băilor.

* * *

Asociația la Reghin. Cea mai veche instituție din Ardeal își ține adunarea generală pe teritoriul eparhiei noastre în frumosul orașel Reghin.

Salutul orașului îl va tălmăci pentru primădată un român, primarul Ion Popescu, un distins fiu al bisericii noastre care e și deputat la sinodul eparhial.

Asteptăm, ca preoțimea noastră și intelectualii din întreg județul de pe valea Muresului să ieie parte la acest mare praznic cultural.

* * *

Expoziția națională. Atragem atenția preoțimii noastre asupra expoziției naționale din București anunțată în numărul trecut al gazetei noastre.

* * *

ALBA-IULIA. La cererea orașului și a comunelor din județ orașul Alba-Iulia a fost decretat din partea consiliului de miniștri capitală de județ, mutându-se astfel dela Aiud.

* * *

Postul de econom la internatul Academiei noastre teologice a devenit vacant și s'a publicat concurs. Având nevoie de o persoană probată și cu tragere de inimă pentru această slujbă, invităm pe preoții noștri ca să îndemne pe ceice ar corăspunde acestui post să-și înainteze

petiția. Postul e împreunat cu salar de bază de 400 lei, plus accesoriile legale, locuință și întreținere în internat. Intrucât reflectantul este preot hirotonit i se va încredința și postul de duhovnic cu retribuții speciale.

* * *

SCOLI NOUI. În Alba-Iulia se deschide un liceu de fete care va purta numele „Liceul Doamna Stanca”, soția lui Mihai Viteazul și o scoală comercială superioară căreia i-se va da numele „Parterie Cosma”, fostul fruntaș al vieții noastre din Ardeal.

* * *

Monument lui Ștefan cel Mare. Orasul Chișinău va ridica un monument în amintirea lui Ștefan cel Mare, cucernicul voivod din timpurile grele ale Moldovei. Acest monument va fi întruparea vecinică a unirii Basarabiei cu țara mamă. Sfințirea lui se va face la toamnă.

* * *

Sudalmele. În Anglia exista pe timpuri o lege, care amenda pe oamenii cari înjurau. Un om care avea acest urât obicei, începu să spună asemenea cuvinte într'un local public. În ziua următoare fu invitat la judecătorie. Nu știa de ce, dar apărui la ora fixată. Un om începu apoi să numere niște boabe de fasole înaintea judecătorului. Când termină, zise: „Declar aci, că omul acesta a înjurat în seara de ieri de 487 ori”. La întrebarea că de unde știe el lucrul acesta atât de exact, răspunse: „Pe când mă aflam în societatea acestui om, aveam buzunarul din partea dreaptă a hainei plin de fasole. De câte ori zicea câte o sudalmă treceam câte un bob de fasole din buzunarul drept în cel stâng. Aci sunt cele 487 de boabe, cari dovedesc, că inculpatul a blestemat de atâtea ori. Ba a blestemat el și în urmă, dar nu mai aveam fasole în buzunar și așa nu puteam să număr mai departe. Blestemătorul nu putu să se desvinovățească, plăti amenda pusă, se rușină, iar în viitor se feri de a mai blestema.

* * *

Străinii. Din părțile Bistriței ni se spune că la Ilva-Mare e în lucrare linia ferată menită să lege Ardealul cu Bucovina. În legătură cu aceste lucrări comuna e plină de străini de toate neamurile. Intreprinzătorii lucrărilor de aici nu plătesc la timp sătenilor muncitori și

când aceștia cer dreptul lor li se spune că statul nu achită banii, dând prilej țărănilor să înjure statul. În tren străinii fac propagandă împotriva preoților și învățătorilor sădind idei dușmănoase țării. Intrând în vorbă cu unii săteni le-am spus că nu țara e vinovată, ci străinii. Ar fi bine ca autoritățile locale să fie cu luare aminte la acțiunile aceste de ponegrire a statului român și să le mai dea peste degete.

* * *

Om cu două inimi. În Italia trăiește un tânăr de 24 de ani cu numele Gioseppe de Maggio din satul Lecce, care are două inimi și două coaste mai mult ca alți oameni. O inimă e deadreapta și alta deastânga. Un muzeu american s'a îmbiat că-i dă acum 32,000 de dolari ca la moarte să-și vândă trupul pentru muzeul lor. Dar nu vrea să stea de vorbă.

* * *

Muțumită. Pentru cumpărarea unui rând de odăjdii bisericesti pe seama bisericei din Șilea maghiară au contribuit credincioasele: Floare Lica 200 lei, Ileana M. Man 160 lei, Floarea Irimia, Oana Blaga, Silvia Mărgineanu, Paras-Huciu, Maria I. Petras câte 100 lei, Fira M. Chiș, Floare N. Obreja, Dița M. Frâncu câte 60 lei, Maria I. Blaga, Pamfilia Petras, Marina G. Chiș câte 50 lei, Anica I. Bieza 35 lei, Maria M. Petras, Anica Moldovan, Filoțea I. Schineau și Anica I. Câmpian câte 30 lei. Donatoarelor li-se aduce pe această cale cea mai călduroasă mulțumită. *Gherasim Nestor, paroh.*

CĂRȚI

La consistoriul nostru sunt depozitate spre desfacere următoarele cărți:

1. Papism și ortodoxism în Ardeal de Dr. G. Ciuhău -- -- 12.— Lei
2. Românii ortodocși și Românii uniți de Dr. G. Ciuhău -- 10.— Lei
3. Viața unei mame credincioase de Dr. I. Lupaș -- -- 5.— Lei
4. Spice din istoria bisericei de Dr. I. Lupaș -- -- -- 5.— Lei
5. O pagină din lupta noastră pentru existență de P. S. N. Ivan -- -- -- -- 5.— Lei
6. „Problema educației sexelor“ S.— Lei

7. „Femeia“ de Dr. C. Stanca -- 20.— Lei
8. Regule de drept și de morală scoase din Sfânta Scriptură de M. Dupin trad. de M. W. Pacu -- -- -- 35.— Lei
9. Ortodoxia și creștinismul apusean de P. L. Nicodim -- -- 8.— Lei
10. Schisma Românească sau Unirea cu Roma -- -- -- 250 Lei
11. Analele Asociației „A. Șaguna“ II. și III. à 20 lei, pentru membri -- -- -- 16.— Lei
12. Învățămintele cu icoane (12 cărți postale cu icoane din Sft. Scriptură) -- -- -- 10.— Lei

No. 757—1925.

1—3

CONCURS

Pentru întregirea postului de paroh în parohia *Dumbrava*, se publică concurs cu termen de 30 zile dela cea dintâi publicare în „Renașterea”.

Venitele parohiei sunt:

1. Salar dela stat.
2. Sesiune parohială de 32 jug. cat.
3. Zece m. cubi de lemne de foc, din pădurea comunală.
4. Dela fiecare familie: o mearță veche de cucuruz și o zi de lucru.
5. Stolele obișnuite, corespunzătoare vremurilor de astăzi.

Cei în drept de a concura, își vor înainta cererile legal întocmite oficiului nostru.

Oficiul parohial din Dumbrava în înțelegere cu noi.

Reghin, 15 August 1925.

Protopop *Dumitru Antal.*

3—3

CONCURS

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de cl. II-a Pâclișa tractul Alba-Iulia, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Porțiune canonică: circa 13 jugăre pământ arător și fânaș, 9 jugăre pădure.
2. Venitele stolare îndatinat.
3. 1 ferdelă de cucuruz cu tulleul dela fiecare familie (circa 200 familii) și câte una zi de lucru.

4. Întregirea salariului dela stat.

5. Eventuala întregire a sesiunii parohiale prin reforma agrară.

6. Locuință parohială în natură cu supraedificate și grădină.

Concurenții își vor înainta cererile instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopesc având a se prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare la biserică spre a cânta, respective a oficia și predica și a face cunoștință cu poporul.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. în conțelegere cu comitetul parohial.

Alba-Iulia, 20 Iulie 1925.

Florian Rusan, adm. prot.

3—3

CONCURS

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de cl. II-a Ampoița tractul Alba-Iulia, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renasterea”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Dela 200 familii câte una ferdelă de bucate și câte o zi de lucru din care se va da cantonului 40 ferdele și 40 zile de lucru.

2. Întregirea salariului dela stat.

4. Pământ arător, fânaș și loc de vie circa 2 jugăre.

5. Parohia se va îngriji după angajamentul luat ca să pună la dispoziția parohului un cuartir corespunzător din cel puțin 2 camere de locuit, 1 bucătărie și supraedificatele necesare.

Concurenții își vor înainta cererile instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopesc având a se prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare la biserică spre a cânta, respective a oficia și predica și a face cunoștință cu poporul.

6. Deși în parohie nu este loc pentru expropriat, sau făcut demersurile pentru întregirea sesiunii parohiale prin reforma agrară în altă parte.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. în conțelegere cu comitetul parohial.

Alba-Iulia, 20 Iulie 1925.

Florian Rusan, adm. prot.

No. 234—1925

2—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei nou înființate Vas-capău, din protopresbiteratul Unguraș, se pu-

blică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Renasterea”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Întregirea dela stat în conformitate cu cele satorite în coala B.

2. Sesiune parohială care în cadrul reformei agrare este subîntregire.

3. O micră cucuruz sărmat dela fiecare casă (a treia parte este a cantorului și crâznicului).

4. O zi de lucru dela fiecare familie.

5. Venitele stolare obicinuite.

Reflectanții își vor înainta în termenul deschis cererile de concurs însoțite conform normelor în vigoare subscrîșului Oficiu protopopesc și pe lângă observarea dispozițiilor regulamentare se vor prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu credincioșii.

Unguraș, 17 Iunie 1925.

Oficiul protopopesc al tractului Unguraș în înțelegere cu comitetul parohial din Vas-capău.

Ioil Ghiurițan, protopop.

No. 77—1925 par.

2—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa II *Neagra-de-jos*, se publică concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renasterea”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Întregirea salariului dela stat.

2. Casă parohială, cu supraedificatele și grădină, locuită azi de jandarmi.

3. Dreptul de a folosi, după moartea văduvei preotese Elisabeta Candrea pământul cumpărat de biserică în mărime de 8 jug., arător, fânaș și pășunat.

4. Venitele stolare obicinuite.

Cererile sunt a se înainta Oficiului ppresb. ort. rom. din Câmpeni, însoțite cu documentele necesare și în termenul indicat mai sus.

Candidații au voie a se prezenta în una din Dumineci sau sărbători la biserică spre a celebra sîta liturghie, eventual a cânta și cuvînta.

Din ședința comitetului parohial ort. rom. a parohiei Neagra-de-jos, ținută la 2 August 1925. Preot *George Scrob*, președinte.

Ioan Burz, notar.

No. 501—1925.

Văzut: Of. ppresb. ort. rom.

Câmpeni, 3 August 1925.

Iosif Gombos, ppresb.